

M&A серед організаторів біржової торгівлі; концентрація угод з цінними паперами на позабіржовому ринку з меншими вимогами та з більш низькими ціновим контролем. Пошук збалансованого вирішення такого внутрішнього протиріччя має зумовлювати подальші дослідження.

Література

1. Ткаченко Н. В. Проблематика функціонування організаторів торгівлі цінними паперами на фондовому ринку України [Текст] / Наталія Володимирівна Ткаченко // Економічний аналіз, 2015. – Том 21. – № 1. – с. 268-275.
2. Хмеленко О. В. Дослідження кількісних характеристик бірж в умовах концентрації фондового ринку [Електронний ресурс] / О. В. Хмеленко ; Харківський національний економічний університет. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4._SVMN_2007/Economics/19948.doc.htm.
3. OECD.Stat [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://stats.oecd.org/>
4. OECD Business and Finance Outlook 2016 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.oecd.org/daf/oecd-business-and-finance-outlook-2016-9789264257573-en.htm>.

УДК 330/7.075

Мельник Ю. В.,

Тернопільський національний економічний університет

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РЕГУЛЮВАННЯ СВІТОВОГО АРТ-РИНКУ

Останнє дослідження компаній Deloitte Luxembourg та ArtTactic підтвердило, що основною проблемою на сучасному ринку творів мистецтва є низький рівень його прозорості та слабке регулювання. Дану проблему вважають ключовою 79% фахівців з управління арт-активами та 62% колекціонерів.

Регулювання світового ринку творів мистецтва здійснюється у двох напрямках – державне регулювання та саморегулювання. Опитування фахівців арт-ринку підтвердило, що сучасною тенденцією розвитку його інституційного середовища є переважання саморегулювання над державним регулюванням як пріоритетного для усіх учасників ринку. Йому віддають перевагу 77% фахівців та 76% колекціонерів [1, с.243]. Саме даний спосіб забезпечує вищий рівень довіри на ринку, оскільки його інсайдери набагато краще розуміють проблеми, ризики та загрози арт-індустрії, ніж уряд та інші органи влади. До того ж, державне регулювання часто призводить до зростання витрат учасників ринку, що набагато важче сприймається невеликими компаніями.

До таких витрат, наприклад, належать податок на прибуток від продажу капітальних активів (*capital gains tax*); так зване «право слідування» або «право дольової участі» (*droit de suite, resale right*), тобто право, відповідно до якого автор твору мистецтва або його нащадки отримують певний відсоток (роялті) від суми перепродажу свого твору; податок на додану вартість та митні платежі

при перетині кордону. Відповідно усі зазначені платежі суттєво збільшують вартість твору мистецтва на світовому арт-ринку.

Разом з тим, державне регулювання необхідне для створення відповідного законодавчого середовища у вирішенні таких глобальних проблем, як відмивання брудних грошей через арт-ринок, викрадення творів мистецтва і торгівля ними, монополізм та маніпулювання цінами.

Саморегулювання ринку творів мистецтва має різні прояви, зокрема, встановлення певних стандартів в арт-індустрії, розробка та застосування правил професійної етики, правил аукціонних торгів, процедури встановлення автентичності та інші. До переваг саморегулювання варто віднести:

- гнучкість та швидкість застосування. Запровадження галузевих стандартів та правил на арт-ринку здійснюється набагато швидше, ніж введення в дію регулятивних актів на рівні держави, а тому забезпечує вищу гнучкість прийняття рівень при арт-інвестуванні;

- краща адаптація завдяки вищій обізнаності з проблемами арт-ринку з боку інсайдерів, залучених до саморегулювання;

- високий рівень співпраці між учасниками ринку в процесі розробки регуляторних документів, що забезпечує досягнення взаємовигоди та взаємний обмін інформацією;

- глобальний характер саморегулювання. На відміну від національного законодавства, правила та стандарти на світовому арт-ринку, розроблені його учасниками, діють за межами національних кордонів та є універсальними для усіх.

Проблема низької прозорості ринку безпосередньо пов'язана із ризиками інвестування в арт-активи, оцінкою творів мистецтва та ціноутворенням на цьому ринку, національними та міжнародними вимогами до навичок та кваліфікацій фахівців з арт-інвестицій, трансакціями на ринку. Виходячи з цього, можна визначити основні пріоритети у регулюванні світового ринку творів мистецтва (табл. 1).

Таблиця 1

Пріоритетні напрямки регулювання світового арт-ринку

Пріоритети регулювання			
Прозорість стосовно інвестиційних ризиків	Прозорість в оцінці та ціноутворенні	Прозорість стосовно знань та навичок фахівців	Прозорість трансакцій
Автентичність	Маніпулювання цінами	Відсутність міжнародних стандартів стосовно кваліфікації фахівців	Відмивання «брудних грошей»
Відсутність провенансу	Приховані інтереси		Відсутність реєстрів
Підробки та атрибуція	Інсайдерська торгівля		Приховані комісійні
	Аукціонні гарантії	Конфіденційність особи продавця чи покупця	

Джерело: складено автором за [1, с.238].

Окрім державного впливу та саморегулювання арт-ринку проблему низької прозорості можна вирішити за допомогою сучасних технологічних досягнень епохи Четвертої промислової революції. На особливу увагу заслуговують наукові розробки у сфері баз даних цін на арт-активи, арт-індексів, аналізу первинного арт-ринку, аналізу ризиків, оцінки творів мистецтва, звітності про функціонування арт-ринку та окремих його секторів, блокчейн-технології, управління арт-колекціями, встановлення автентичності робіт та логістики на ринку.

Література

1. Art & Finance Report 2017, 5th edition. - Deloitte Luxembourg and ArtTactic, 2017. - 270 p.

УДК 620.9:502.174.3

Павлик А. В., Федина С. М.,
Сумський державний університет

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В РЕГІОНАХ

За даними всесвітньої статистичної бази EnerData в період 1990-2016 обсяги виробленої енергії збільшилися з 8 759 до 13 903 Мтоє. Лише за період 2015-2016 років об'єм виробленої енергії в світі збільшився на 1% [1]. Країни європейського союзу (ЄС) намагаються забезпечити це збільшення за допомогою відновлювальних джерел енергії (ВДЕ). Більшість країни ЄС встановили собі цілі збільшити кількість ВДЕ в загальній системі енерговиробництва країни до 2020 року на рівні від 11% до 40% [2 с. 187-189]. В Національному плані дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року Україна взяла на себе обов'язки досягти рівня 11% енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії в загальній структурі енергоспоживання країни [5].

Враховуючи закріплену на державному рівні стратегію розвитку необхідно враховувати доцільність впровадження ВДЕ та оптимізувати цей процес. Для цього необхідно оцінити існуючу систему енерговиробництва та напрями впровадження ВДЕ для забезпечення максимально корисного результату. У розрахунках еколого-економічної ефективності ВДЕ, необхідно враховувати ефект від попередження негативного впливу якого завдають традиційні джерела виробництва енергії.

За даними НКРЕ в 2016 році 53,7% електроенергії вироблена за рахунок АЕС, 38,7% – за рахунок ТЕЦ та ТЕС, а за рахунок інших – 7,6% [4]. Найбільшу кількість шкідливих викидів в атмосферу забезпечує ТЕЦ та ТЕС. За показниками Укрстату від 90 до 97% всього використання енергетичних